

ЗАТВЕРДЖУЮ

Проректор з науково-педагогічної роботи
Шаран В.Л.

26 листопада 2019 р.

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
**НАУКОВІ ДОСЛІДЖЕННЯ У СИСТЕМІ ФІЗИЧНОЇ ТЕРАПІЇ ТА
ЕРГОТЕРАПІЇ**

Назва

Галузь знань – 22 Охорона здоров'я
Спеціальність – 227 Фізична терапія, ерготерапія
Освітня програма – Фізична терапія
Статус дисципліни – нормативна
Навчально-науковий інститут фізичної культури і здоров'я
Кафедра фізичної терапії, ерготерапії
Мова навчання: українська
Дані про вивчення дисципліни

Форма навчання	Курс	Семестр	Кредити Загальний обсяг ЄКТС дисципліни	Кількість годин						Курсова робота	Вид семестрового контролю	
				Аудиторні заняття					Самостійна робота		Залік	Екзамен
				Разом	Лекції	Лабораторні роботи	Практичні заняття	Семінарські заняття				
Денна	1	1	90/3	30	16		14		60		x	
Заочна	1	1	90/3	8	4		4		82		x	

Робоча програма складена на основі освітньої програми та навчального плану підготовки магістрів (90 кредитів ЄКТС, 120 кредитів ЄКТС).

Розробник:

Н.М. Іваніків, доцент, к. пед. н.

Погоджено керівником групи забезпечення спеціальності:

Флюнт І.С., доктор мед. наук, професор

Схвалено на засіданні кафедри фізичної терапії, ерготерапії.

Протокол № 11 від 10.10. 2019 р.

В. о. завідувача кафедри

Підпис

Ініціали та прізвище

Закаляк Н.Р.

Схвалено на засіданні науково-методичної ради навчально-наукового інституту фізичної культури і здоров'я.

Протокол № 08 від 31.10. 2019р.

Схвалено на засіданні науково-методичної ради університету.

Протокол № 9 від 26.11. 2019 р.

1. МЕТА ВИВЧЕННЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Мета дисципліни «Наукові дослідження у системі фізичної терапії та ерготерапії»: поглибити теоретичні знання з науково-дослідницької роботи у сфері фізичної терапії та ерготерапії, знати суть поняття наукового дослідження його предмет і завдання, керуватись основними положеннями наукової методології, застосовувати етичні та правові основи наукової діяльності, підвищити фаховість майбутнього магістра у сфері фізичної терапії та ерготерапії, навчити підібрати інформаційну базу для наукового дослідження та уміти організувати і провести дослідження.

2. ПЕРЕДУМОВИ ДЛЯ ВИВЧЕННЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Навчальна дисципліна «Наукові дослідження у системі фізичної терапії та ерготерапії» є нормативною дисципліною. Можливості і переваги окресленої дисципліни пов'язані з попереднім вивченням «Психологія здоров'я», «Соціальна реабілітація», «Основи наукових досліджень», «Інклюзивна освіта».

3. ОЧІКУВАНІ РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ

Програмні компетентності:

Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу, прийняття обґрунтованих рішень;

Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях;

Здатність до професійного спілкування іноземною мовою;

Здатність проведення досліджень на відповідному рівні;

Здатність діяти на основі етичних міркувань (мотивів);

Здатність працювати в команді;

Здатність впроваджувати сучасні наукові дані у практичну діяльність;

Здатність здійснювати менеджмент у фізичній терапії, керувати роботою асистентів та помічників;

Здатність здійснювати підприємницьку діяльність у фізичній терапії;

Програмні результати навчання:

Прогнозувати результати фізичної терапії, встановити цілі терапевтичного втручання;

Вміти самостійно розробити індивідуальну програму фізичної терапії;

Вміти реалізовувати індивідуальні програми фізичної терапії, адаптовуючи практичну діяльність до змінних умов;

Демонструвати уміння оцінювати результати виконання програми фізичної терапії і, за необхідності, коректувати хід її виконання на основі аналізу запланованих та досягнутих результатів;

Демонструвати позитивне ставлення до власної професії і готовність бути відповідальним за наслідки професійної діяльності перед суспільством;

Критично оцінювати результати наукових досліджень і різні джерела знань про практики фізичної терапії, формулювати висновки та рекомендації щодо їх впровадження у професійну діяльність;

Визначати та аргументувати перспективні напрями власної наукової роботи;

Презентувати результати власних досліджень у формі доповідей, презентацій та публікацій державною та іноземною мовами;

Дотримуватись основних юридичних вимог та Етичного Кодексу фізичного терапевта у своїй фаховій діяльності.

4. КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ

Оцінювання здійснюється за шкалами оцінювання: столбальною, національною і ЄКТС.

A (90 – 100) – оцінка «відмінно» – «5» (відмінне виконання лише з незначною кількістю помилок): отримує здобувач, який виявив глибокі знання навчального матеріалу, повно відтворює програмний матеріал, що міститься в основних і додаткових рекомендованих літературних джерелах; відмінно вміє оцінювати, критично обговорювати та застосовувати результати наукових досліджень у практичній діяльності; відмінно вміє проводити наукові дослідження відповідного рівня, публікувати результати в українських та міжнародних наукових виданнях; відмінно вміє генерувати нові ідеї, брати участь у інноваційних проектах для вирішення клінічних, наукових та освітніх завдань; відмінно вміє брати участь у навчальних програмах як клінічний керівник/методист навчальних практик, вміє здійснювати менеджмент у фізичній терапії та ерготерапії, керувати роботою асистентів та помічників; відмінно вміє знаходити, вибирати, оцінювати, обговорювати та застосовувати результати наукових досліджень у клінічній, науковій, освітній та адміністративній діяльності: формулювати пошуковий запит; коректувати свою практичну діяльність згідно практики, заснованій на науково-доказових даних; відмінно вміє застосовувати у професійній діяльності дані наукових досліджень та брати участь у наукових дослідженнях з ерготерапії; відмінно вміє

здійснювати науково дослідну діяльність, впроваджувати інноваційні та креативні ідеї й підходи у професійній діяльності; відмінно вміє впроваджувати сучасні наукові дані у практичну діяльність; має відмінні вміння аналізувати, вибирати і трактувати інформацію отриману від лікаря, з історії хвороби та від інших фізичних терапевтів і фахівців, залучених до реабілітації, відмінно вміє демонструвати професійний розвиток, планувати його та безперервно вдосконалювати власний професійний рівень, відмінно вміє вести діалог, сприймати, відтворювати і створювати усні й писемні монологічні та діалогічні висловлювання різних видів, типів і жанрів на іноземній мові в галузі професійної діяльності, виконав усі види навчальної роботи.

В (82 – 89) – оцінка «добре» – «4» (*вище середнього рівня з кількома помилками*): отримує здобувач, який виявив глибокі знання навчального матеріалу, повно відтворює програмний матеріал, що міститься в основних і додаткових рекомендованих літературних джерелах, проте допускає незначні неточності в їх інтерпретації; добре вміє оцінювати, критично обговорювати та застосовувати результати наукових досліджень у практичній діяльності; добре вміє проводити наукові дослідження відповідного рівня, публікувати результати в українських та міжнародних наукових виданнях; добре вміє генерувати нові ідеї, брати участь у інноваційних проектах для вирішення клінічних, наукових та освітніх завдань; добре вміє брати участь у навчальних програмах як клінічний керівник/методист навчальних практик, вміє здійснювати менеджмент у фізичній терапії та ерготерапії, керувати роботою асистентів та помічників; добре вміє знаходити, вибирати, оцінювати, обговорювати та застосовувати результати наукових досліджень у клінічній, науковій, освітній та адміністративній діяльності: формулювати пошуковий запит; коректувати свою практичну діяльність згідно практики, заснованій на науково-доказових даних; добре вміє застосовувати у професійній діяльності дані наукових досліджень та брати участь у наукових дослідженнях з ерготерапії; добре вміє здійснювати науково дослідну діяльність, впроваджувати інноваційні та креативні ідеї й підходи у професійній діяльності; добре вміє демонструвати професійний розвиток, планувати його та безперервно вдосконалювати власний професійний рівень, виконав усі види навчальної роботи.

С (75 – 81) – оцінка «добре» – «4» (*в цілому правильне виконання з певною кількістю суттєвих помилок*): отримує здобувач, який виявив міцні знання навчального матеріалу, відтворює програмний матеріал, що міститься в основних і додаткових рекомендованих літературних джерелах; проте допускає деякі суттєві неточності в їх інтерпретації; вміє оцінювати, критично обговорювати та застосовувати результати наукових досліджень у практичній діяльності; добре вміє проводити наукові дослідження відповідного рівня, публікувати результати в українських та міжнародних наукових виданнях; добре вміє генерувати нові ідеї, брати участь у інноваційних проектах для вирішення клінічних, наукових та освітніх завдань; добре вміє брати участь у навчальних програмах як клінічний керівник/методист навчальних практик, вміє здійснювати менеджмент у фізичній терапії та ерготерапії, керувати роботою асистентів та помічників; добре вміє знаходити, вибирати, оцінювати, обговорювати та застосовувати результати наукових досліджень у клінічній, науковій, освітній та адміністративній діяльності: формулювати пошуковий запит; коректувати свою практичну діяльність згідно практики, заснованій на науково-доказових даних; вміє застосовувати у професійній діяльності дані наукових досліджень та брати участь у наукових дослідженнях, хоча є певні (неістотні) неточності; виконав усі види навчальної роботи.

Д (67 – 74) – оцінка «задовільно» – «3» (*непогано, але зі значною кількістю недоліків*): отримує здобувач, який виявив недостатньо міцні знання навчального матеріалу, з певними труднощами відтворює програмний матеріал, рідко звертається до матеріалів, що містяться в основних і додаткових рекомендованих літературних джерелах; задовільно вміє оцінювати, критично обговорювати та застосовувати результати наукових досліджень у практичній діяльності; вміє проводити наукові дослідження відповідного рівня, публікувати результати в українських та міжнародних наукових виданнях; задовільно вміє генерувати нові ідеї, брати участь у інноваційних проектах для вирішення клінічних, наукових та освітніх завдань; задовільно вміє брати участь у навчальних програмах як клінічний керівник/методист навчальних практик, вміє здійснювати менеджмент у фізичній терапії та ерготерапії, керувати роботою асистентів та помічників; задовільно вміє знаходити, вибирати, оцінювати, обговорювати та застосовувати результати наукових досліджень у клінічній, науковій, освітній та адміністративній діяльності: формулювати пошуковий запит; коректувати свою практичну діяльність згідно практики, заснованій на науково-доказових даних, але з певними неточностями; виконав усі види навчальної роботи.

Е (60 – 66) – оцінка «задовільно» – «3» (*виконання задовольняє мінімальним критеріям*): отримує здобувач, який виявив слабкі знання навчального матеріалу, важко відтворює програмний матеріал, зовсім не спирається на матеріали, що містяться в основних і додаткових рекомендованих літературних джерелах; задовільно вміє оцінювати, критично обговорювати та застосовувати результати наукових досліджень у практичній діяльності; з суттєвими недоліками вміє проводити наукові дослідження відповідного рівня, публікувати результати в українських та міжнародних наукових виданнях; задовільно вміє генерувати нові

ідеї, брати участь у інноваційних проєктах для вирішення клінічних, наукових та освітніх завдань; з суттєвими недоліками вміє брати участь у навчальних програмах як клінічний керівник/методист навчальних практик, вміє здійснювати менеджмент у фізичній терапії та ерготерапії, керувати роботою асистентів та помічників; задовільно вміє знаходити, вибирати, оцінювати, обговорювати та застосовувати результати наукових досліджень у клінічній, науковій, освітній та адміністративній діяльності: формулювати пошуковий запит; коректувати свою практичну діяльність згідно практики, заснованій на науково-доказових даних; виконав більшість із запропонованих видів навчальної роботи.

FX (35 – 59) – оцінка «незадовільно» – «2» (з можливістю повторного складання): виставляється здобувачеві вищої освіти, який виявив незнання значної частини навчального матеріалу, допускає істотні помилки у відповідях на запитання, не вміє застосувати теоретичні положення під час розв'язання практичних задач, не спирається на матеріали, що містяться в основних і додаткових рекомендованих літературних джерелах; не вміє оцінювати, критично обговорювати та застосовувати результати наукових досліджень у практичній діяльності; з грубими помилками вміє проводити наукові дослідження відповідного рівня, публікувати результати в українських та міжнародних наукових виданнях; не вміє генерувати нові ідеї, брати участь у інноваційних проєктах для вирішення клінічних, наукових та освітніх завдань; не вміє знаходити, вибирати, оцінювати, обговорювати та застосовувати результати наукових досліджень у клінічній, науковій, освітній та адміністративній діяльності: формулювати пошуковий запит; коректувати свою практичну діяльність згідно практики, заснованій на науково-доказових даних; не виконав усіх видів навчальної роботи.

F (1 – 34) – оцінка «незадовільно» – «2» (з обов'язковим повторним курсом): виставляється здобувачеві, який зовсім не володіє програмним матеріалом, не вміє оцінювати, критично обговорювати та застосовувати результати наукових досліджень у практичній діяльності; не вміє генерувати нові ідеї, брати участь у інноваційних проєктах для вирішення клінічних, наукових та освітніх завдань; не вміє знаходити, вибирати, оцінювати, обговорювати та застосовувати результати наукових досліджень у клінічній, науковій, освітній та адміністративній діяльності; не виконав усіх видів навчальної роботи.

5. ЗАСОБИ ДІАГНОСТИКИ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ

Поточний контроль здійснюється під час проведення практичних занять у формі:

- усного опитування,
- виступів студентів при обговоренні теоретичних питань,
- контролю засвоєння навчального матеріалу, запланованого на самостійне опрацювання студентом,
- письмового тестування,
- контрольної роботи.

Підсумковий контроль проводиться у формі заліку.

Залік за талоном №2 і перед комісією проводиться в усній формі з оцінюванням за стобальною шкалою.

6. ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Тема 1. Предмет і завдання курсу «Наукові дослідження у системі фізичної терапії та ерготерапії».

Курс "Наукові дослідження у системі фізичної терапії та ерготерапії". Предмет та завдання курсу "Наукові дослідження у системі фізичної терапії та ерготерапії". Сутність науки та її головна функція. Структура організації науки. Вивчення реабілітаційних процесів в їх єдності, відмінності, інноваційному розвитку. Головна мета курсу.

Ознайомлення студентів зі стратегією та тактикою проведення досліджень, надання їм певних знань щодо методології, методики та інструментарію дослідження.

Тема 2. Основні положення наукової методології.

Основи наукового пізнання. Сукупність методів дослідження, що застосовуються в будь-якій науці відповідно до специфіки об'єкта її пізнання. Питання методології. Загальні поняття та визначення процесу пізнання. Особливості наукового пізнання. Методи наукового пізнання. Рівні методів наукових досліджень. Місце теорії в наукових дослідженнях. Функції методології.

Створення концепцій знань про теорію науки або систему методів дослідження. Техніка і різноманітні операції з фактичним матеріалом.

Тема 3. Методи наукових досліджень та їх характеристика.

Поняття методів наукового дослідження. Загальні методи наукових досліджень. Основні групи загальних методів. Логічні закони та правила. Правила аргументації. Порівняння методу із категорією "методика". Сукупність, послідовність, порядок використання різних прийомів та методів у дослідженні.

Спосіб і послідовність рішення конкретного наукового чи практичного завдання. Система методів та форм, способів і видів пізнання. Спеціальні методи наукових досліджень.

Тема 4. Інформаційна база наукових досліджень.

Поняття про наукову інформацію та її роль у проведенні наукових досліджень.

Структура та призначення наукових документів. Одне із загальних понять науки, що означає певні відомості, сукупність якихось даних, знань, детальна, систематизована подача певного відібраного матеріалу, але без будь-якого аналізу. Логічна інформація, яка отримується в процесі пізнання, адекватно відображає закономірності об'єктивного світу і використовується в суспільно-історичній практиці. Основні ознаки наукової інформації. Джерела інформації та їх використання в науково дослідній роботі. *Принципи збору інформаційного матеріалу. Організація роботи з науковою літературою. Використання Інтернет для пошуку необхідної інформації.*

Тема 5. Організація та проведення наукового дослідження.

Сутність та основні етапи наукового дослідження. Послідовність проведення наукового дослідження. Вибір проблеми та вимоги до теми дослідження. Конкретизація проблеми дослідження. Вивчення стану об'єкта дослідження, обґрунтування актуальності теми; вивчення цілей і конкретних завдань дослідження; вибір методики проведення дослідження; опис процесу дослідження; обговорення результатів; формування висновків про результати досліджень, їх оцінка і впровадження у виробництво.

Основи методики планування наукового дослідження. Застосування системного підходу в наукових дослідженнях. Економічне обґрунтування вибору наукової теми.

Тема 6. Оформлення результатів наукової роботи.

Узагальнення результатів наукового дослідження, з метою перетворення їх у джерело інформації. Оформлення звітів про результати наукової роботи. Форми узагальнення результатів дослідження. Усний виклад. Друковані праці. Навчальний, методичний посібник.

Особливості організації наукової праці. Кваліфікаційна характеристика наукового дослідження. Правила оформлення наукової роботи

Тема 7. Етичні та правові основи наукової діяльності.

Етика і соціальна відповідальність науковця. Визначення терміну наукова етика. Правові основи наукової діяльності. Дотримання вченими принципів наукової етики.

Посилання як обов'язкова умова оформлення наукової монографії й статті. Детально розроблені правила про те, яким умовам повинні відповідати співавтори наукової статті.

ТЕМАТИКА ПРАКТИЧНИХ ЗАНЯТЬ

1. Предмет і завдання курсу «Наукові дослідження у системі фізичної реабілітації».
2. Основні положення наукової методології.
3. Методи наукових досліджень та їх характеристика.
4. Інформаційна база наукових досліджень.
5. Організація та проведення наукового дослідження.
6. Оформлення результатів наукової роботи.
7. Етичні та правові основи наукової діяльності.

7 ЗАВДАННЯ ДЛЯ САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ

Самостійна робота студента з дисципліни містить: опрацювання теоретичного матеріалу; виконання завдань згідно з переліком компетенцій, що формуються у межах кожної теми навчальної програми; підготовку до самостійної роботи, підготовку до семестрового заліку.

- Ознайомлення студентів зі стратегією та тактикою проведення досліджень, надання їм певних знань щодо методології, методики та інструментарію дослідження.
- Дослідити створення концепцій знань про теорію науки або систему методів дослідження. Техніка і різноманітні операції з фактичним матеріалом.
- Дослідити спосіб і послідовність рішення конкретного наукового чи практичного завдання. Система методів та форм, способів і видів пізнання. Спеціальні методи наукових досліджень.
- Вивчити принципи збору інформаційного матеріалу. Організація роботи з науковою літературою. Використання Інтернет для пошуку необхідної інформації.
- Дослідити основи методики планування наукового дослідження. Застосування системного підходу в наукових дослідженнях. Економічне обґрунтування вибору наукової теми.
- Вивчити особливості організації наукової праці. Кваліфікаційна характеристика наукового дослідження. Правила оформлення наукової роботи
- Опрацювати правила посилання як обов'язкову умову оформлення наукової роботи. Вивчити детально розроблені правила про те, яким умовам повинні відповідати співавтори наукової статті.

8 ФОРМИ ПОТОЧНОГО ТА ПІДСУМКОВОГО КОНТРОЛЮ

Поточний контроль здійснюється під час проведення практичних занять у формі:

- усного опитування,

- контролю засвоєння навчального матеріалу, запланованого на самостійне опрацювання студентом,
- письмового тестування,
- контрольної роботи.

Підсумковий контроль проводиться у формі заліку.

Залік за талоном №2 і перед комісією проводиться в усній формі з оцінюванням за стобальною шкалою.

Усні відповіді студента на практичних заняттях, рівень засвоєння навчального матеріалу, відведеного на самостійне опрацювання студентом, рівень засвоєння практичних навичок оцінюються в традиційних оцінках «5», «4», «3», «2». Традиційні оцінки конвертуються в бали за формулою:

$$x = \frac{A}{n} \cdot \frac{K}{5}, \text{ де}$$

K – максимальна кількість балів, які студент може отримати за усні відповіді, чи тестовий контроль упродовж вивчення змістового розділу;

A – сума усіх поточних оцінок за чотирибальною шкалою при вивченні тематичного розділу, включаючи оцінки «2», **n** – кількість цих оцінок (не менше трьох за семестр)

$\frac{A}{n}$ – середня оцінка за усні відповіді чи тестовий контроль. Кількість балів **x** заокруглюють до цілих. Якщо середня оцінка поточного контролю менша за 2.5, то **x** = 0.

Самостійна робота студентів, яка передбачена в темі поряд з аудиторною роботою, оцінюється під час поточного контролю теми на відповідному занятті.

Оцінка виставляється за шкалами оцінювання: стобальною, національною і ЄКТС.

Розподіл 100 балів між видами робіт:

1 семестр			
Усні відповіді на практ. заняттях	Тест. контр.	Контр. робота	Залік +
56	14	30	
100			

9 ІНСТРУМЕНТИ, ОБЛАДНАННЯ, ПРОГРАМНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ

Не передбачено

10 РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА ІНФОРМАЦІЇ

Рекомендована література

Основна:

1. Основи наукових досліджень [Текст]: навч. посібник / В. І. Саюк, О. Л. Ануфрієва, Н. Ю. Волянчук, Н. В. Гузій; за ред. В. І. Саюк, Є. Р. Чернишової. – К.: Пед. думка, 2012. – 144 с.
2. Пилипчук, Марія Іванівна Основи наукових досліджень [Текст]: підручник / Марія Іванівна Пилипчук, Анатолій Сергійович Григор'єв, Володимир Васильович Шостак. – К.: Знання, 2007. – 270 с. : табл. – Гриф МОН України.
3. Стеченко, Дмитро Миколайович Методологія наукових досліджень [Текст]: підручник / Дмитро Миколайович Стеченко, Олена Сергіївна Чмир. – 2-ге вид., перероб. і допов. – К.: Знання, 2007. – 320 с. – Гриф МОН України.
4. Філіпенко, Антон Сергійович Основи наукових досліджень [Текст]: конспект лекцій / Антон Сергійович Філіпенко. – К.: Академвидав, 2005. – 208 с. – (Альма-матер). – Гриф МОН України (Лист №14/18.2-2240 від 22.12.2003 р.).
5. Цехмістрова, Г. С. Основи наукових досліджень [Текст]: навч. посіб. для студ. вузів / Г. С. Цехмістрова; МОН України. – К.: Слово, 2004. – 240 с. – Гриф МОН України.
6. Шиян, Б. М. Теорія і методика наукових педагогічних досліджень у фізичному вихованні та спорті [Текст]: [посібник] / Б. М. Шиян, О. М. Вацеба. – Тернопіль: Навч. кн. Богдан, 2008. – 276 с. – Гриф МОН України.
7. Єрмаков С.С. Спеціальність 24.00.03 “Фізична реабілітація” в інформаційному науковому просторі / С.С. Єрмаков // Роль фізичної культури як вагомого фактора покращення стану здоров'я населення і модернізації стилю життя: матеріали І Міжнар. наук.-практ. конф. – Івано-Франківськ, 2006. – С. 20–21.
8. Філіпова Л. Інформаційне забезпечення наукових досліджень: тенденції розвитку (на прикладі медичної науки) / Л. Філіпова, Н. Артамонова // Вісник книжкової палати. – 2009. – № 3. – С. 24–31.

Допоміжна:

9. Галян, Олена Іванівна Методологія наукового дослідження : словник основних понять [Текст] : для студ. спец. 8.0301201 "Психологія" та 8.03010301 "Практ. психологія" / Олена Іванівна Галян ; ДДПУ ім. І. Франка. – Дрогобич : [ВВ ДДПУ ім. І. Франка], 2015. – 44 с.
10. Горовий, В. М. Критерії якості наукових досліджень у контексті забезпечення національних інтересів [Текст] / В. М. Горовий // Вісник Національної академії наук України. – 2015. – № 6. – С. 74-80.
11. Ковальчук, Володимир Володимирович Основи наукових досліджень [Текст] : навч. посібник / Володимир Володимирович Ковальчук, Лев Михайлович Моїсєєв ; МОН України : АПН України : Півден. наук. центр АПН України. – 3-є вид., перер. і доп. – К. : Професіонал, 2005. – 240 с. – Гриф МОН України.
12. Когут, І. Перспективи наукових досліджень у спорті осіб із відхиленнями розумового розвитку [Текст] / І. Когут, Є. Гончаренко // Теорія і методика фізичного виховання і спорту. – 2011. – № 1. – С. 19-23.
13. Крушельницька, О. В. Методологія та організація наукових досліджень [Текст] : Навч. посібник для вузів / О. В. Крушельницька. – К. : Кондор, 2003. – 192 с.
14. Крушельницька, Ольга Володимирівна Методологія та організація наукових досліджень [Текст] : навч. посіб. для вузів / Ольга Володимирівна Крушельницька. – К. : Кондор, 2006. – 206 с. – Гриф МОН України (лист №14/18.2-762 від 22.04.03).
15. Методи наукових досліджень у охороні здоров'я, фізичній культурі, організації відпочинку= Research Methods [Текст] / За ред. А.Хуберда. – 3-тє вид. – Вашингтон : Вид-во Aahper Publications, 1973. – 372 с. – (Англ.мовою).
16. Моштук, Василь Основи наукових досліджень [Текст] : навч.-метод. посіб. для самост. роботи студ. / Василь Моштук, Володимир Терес ; МОН України ; ДДПУ ім. І. Франка. – Дрогобич : [РВВ ДДПУ ім. І. Франка], 2010. – 117 с. – Гриф МОН України.
17. Мурза В.П. Психолого-фізична реабілітація: Підручник / В. П. Мурза – К.: «Олан», 2005. – 608 с.
18. П'ятницька-Позднякова, Ірина Станіславівна Основи наукових досліджень у вищій школі [Текст] : навч. посіб. для студ. ВНЗ / Ірина Станіславівна П'ятницька-Позднякова ; МОН України. – К. : ЦНЛ, 2003. – 116 с. – Гриф МОН України.
19. Семів, Л. К. Проблеми інтеграції внутрішньо переміщених осіб у Україні в світлі наукових підходів до дослідження [Текст] / Л. К. Семів // Регіональна економіка. – 2016. – № 1. – С. 59-69.
20. Соловйов, Станіслав Миколайович Основи наукових досліджень [Текст] : навч. посіб. для студ. ВНЗ / Станіслав Миколайович Соловйов. – К. : ЦУЛ, 2007. – 176 с. – Гриф МОН України.
21. Сосницька, Н. Л. Концептуальна модель науково-педагогічних досліджень інклюзивних процесів [Текст] / Н. Л. Сосницька // Український педагогічний журнал. – 2016. – № 2. – С. 93-103.
22. Юринець, В. Є. Методологія наукових досліджень : навч. посіб. / В. Є. Юринець. – К. : ЦУЛ, 2009. – (Електронні видання. Природничі та технічні науки). – 1 електрон. опт. диск (CD-ROM) ; 12 см.